

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет початкової освіти

Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Лабораторія модернізації початкової освіти

Науково-методичний центр інноваційних освітніх технологій

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Бердянський педагогічний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ПНУ)

ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Всеукраїнська науково-практична

інтернет-конференція

6-7 жовтня 2022 року

(матеріали конференції)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет початкової освіти

Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Лабораторія модернізації початкової освіти

Науково-методичний центр інноваційних освітніх технологій

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Бердянський педагогічний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ПНУ)

ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція 6-7 жовтня 2022 року
(матеріали конференції)

Умань

2022

2

Головний редактор:

Комар О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, завідувач лабораторії «Модернізації початкової освіти» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Кравчук О. В., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Грітченко Т. Я., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лоюк О. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Роєнко Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Торчинська Т. А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Шевчук І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чучаліна Ю. М., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Байдюк Л. М., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Пісняк В. С., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гаращук Є. М., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Загоруйко Н. П., викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Відповідальний за випуск збірника:

Якимчук Б. А., кандидат психологічних наук, професор, декан факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № 4 від 06 жовтня 2022 року)

- Тенденції** сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи : зб. матеріалів
Т33 Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (6-7 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т початкової освіти [та ін.] ; [голов. ред. О. А. Комар ; редкол.: О. В. Кравчук, Т. Я. Грітченко, О. В. Лоюк [та ін.] ; відп. за вип. Б. А. Якимчук]. – Умань, 2022. – 209 с.

УДК 378.018.8:373.3.011.3-051](06)

До збірника увійшли матеріали конференції учасників Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи» у яких науковці розглядають актуальні питання підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2022

ЗМІСТ

Акімова Олена Михайлівна

Литвин Єлизавета Анатоліївна

*ПОРТФОЛІО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ 9*

Артюх Дарина Михайлівна

Бура Анна Володимирівна

Науковий керівник: Матвієнко Олена Валеріївна

*ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ 13*

Байдюк Любов Миколаївна

*ІНТЕНСИФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ НУШ 17*

Білуха Лоліта Анатоліївна

Шляховська Катерина Сергіївна

Науковий керівник: Роєнко Людмила Миколаївна

*ВИКОРИСТАННЯ ТВОРІВ МАЛИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ЖАНРІВ ЯК ЗАСІБ
СТИМУЛЮВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ПЕРШОКЛАСНИКІВ В
УМОВАХ НУШ..... 20*

Блудова Юлія Олександрівна

Клименко Ольга Вячеславівна

*ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ ЯК АКТИВНОГО МЕТОДУ
НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ 23*

Бондаренко Людмила Сергіївна

*ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШЛЯХОМ
ВИКОРИСТАННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ 27*

Борисьонюк Максим Олегович

*ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ
ШКОЛИ ЯК СКЛАДНИК ЇХ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 32*

Ван Жуньдун

*ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ..... 35*

Васютіна Тетяна Миколаївна

*ВТІЛЕННЯ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ПРИРОДНИЧОЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ 38*

Візавер Вікторія Арпадівна <i>ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	40
Вінд Діана Вікторівна <i>ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН В СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	42
Гафарова Азіза Саїдівна <i>ЗГУРТУВАННЯ ДИТЯЧОГО КОЛЕКТИВУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ</i>	46
Греба Ілдіко Золтанівна <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В БЕЛЬГІЇ</i>	50
Губарева Дар'я Вячеславівна Глобенко Наталія Віталіївна <i>КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ УСНОГО МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ АРТТЕРАПІЇ</i>	53
Гудовсек Оксана Анатоліївна <i>СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ – ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	56
Довга Тетяна Яківна <i>САМОМЕНЕДЖМЕНТ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	61
Загоруйко Наталія Павлівна <i>ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ</i>	65
Качерова Ольга Георгіївна <i>ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКИХ СМАКІВ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ</i>	68
Комар Ольга Анатоліївна <i>ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ ЗАНЯТЬ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ</i>	70
Котелянець Наталка Валеріївна <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ</i>	76
Красовська Ольга Олександрівна <i>АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	81
Кузнецова Оксана Вікторівна <i>ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	85

Летяга Ірина Анатоліївна <i>Науковий керівник: Торчинська Тамара Анатоліївна</i> <i>РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА</i>	89
Лоюк Оксана Вікторівна Кифоренко Катерина Миколаївна <i>ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПАМ'ЯТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	93
Малишевська Ірина Анатоліївна <i>ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ</i>	97
Матвієнко Олена Валеріївна <i>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ</i>	100
Матвієнко Олена Валеріївна Лісовська Катерина Андріївна <i>ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	104
Нагорна Вікторія Володимирівна <i>Науковий керівник: Роєнко Людмила Миколаївна</i> <i>ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ</i>	108
Одарченко Вероніка Ігорівна <i>ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ</i>	111
Остроушко Лілія Ігорівна <i>Науковий керівник: Грітченко Тетяна Яківна</i> <i>ЗМІСТОВИЙ АСПЕКТ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ (СУБ'ЄКТНОЇ) МОДЕЛІ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ, ЩО ФОРМУЄТЬСЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	115
Пахаренко Яна Сергіївна <i>Науковий керівник: Лоюк Оксана Вікторівна</i> <i>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	118
Петриченко Лариса Олексіївна <i>УПРОВАДЖЕННЯ РИНКОВОЇ МОДЕЛІ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ</i>	122
Пісняк Валентина Степанівна <i>СИСТЕМНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ОСВІТЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ</i>	125

Поліщук Ольга Анатоліївна <i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	130
Поліщук Ольга Павлівна <i>ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ</i>	134
Попов Микита Олександрович <i>АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ</i>	139
Пріма Раїса Миколаївна Панкова Олена Юріївна <i>ФЕНОМЕНИ «ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ» І «ПЕДАГОГІЧНА КРЕАТИВНІСТЬ» У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ</i>	142
Радул Ольга Сергіївна <i>ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ</i>	146
Репко Володимир Андрійович <i>Науковий керівник: Лоюк Оксана Вікторівна</i> <i>СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА»</i>	150
Росенко Людмила Миколаївна <i>ЗАСОБИ СТИМУЛЮВАННЯ ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ</i>	153
Саханда Марина Сергіївна <i>Науковий керівник: Торчинська Тамара Анатоліївна</i> <i>РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ І НАВИЧОК НА УРОКАХ РІДНОЇ МОВИ</i>	157
Семенюк Інна Юріївна <i>ВИХОВНИЙ ВПЛИВ КОЛЕКТИВУ НА ПІЗНАВАЛЬНУ АКТИВНІСТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ</i>	161
Силенко Надія Іванівна <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ</i>	165
Стельмашук Жанна Григорівна <i>ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНOSTІ УЧНІВ В НУШ</i>	169
Ткаченко Ольга Михайлівна <i>ФОРМУВАННЯ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В РОБОТІ З БАТЬКАМИ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ</i>	173

Торчинська Тамара Анатоліївна <i>СУЧАСНА ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛЬСЬКИХ КАДРІВ ДО ОНОМАСТИЧНОЇ РОБОТИ ЯК ГАЛУЗІ НАУКИ ПРО МОВУ</i>	177
Федотова Світлана Олександрівна <i>ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТВОРІВ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО</i>	181
Хом'як Ольга Анатоліївна Шмалюх Оксана Олександрівна <i>ВПЛИВ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»</i>	185
Чабала Уляна Андріївна Максименко Ангеліна Михайлівна <i>Науковий керівник: Васютина Тетяна Миколаївна</i> <i>ВІРТУАЛЬНІ ЕКСКУРСІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ПЕРШОКЛАСНИКІВ</i>	188
Чучаліна Юлія Миколаївна <i>ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ</i>	191
Шкабаріна Маргарита Андріївна <i>АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	199
Штурба Антоніна Олегівна <i>НАВЧАЛЬНІ ЦЕНТРИ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	201
Юрченко Оксана Володимирівна <i>РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ</i>	205

В заключенні можемо стверджувати, що використання арт-терапії має терапевтичний ефект не тільки на психічний стан дітей, але й послідовне та цілеспрямоване використання технік які пов'язані з корекційною роботою артикуляційного апарату учнів, утворюється ефективний засіб для подолання мовленнєвих порушень в учнів молодшого шкільного віку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Black, Lindsey & Vahratian, Anjel & Hoffman, Howard. (2015). Communication Disorders and Use of Intervention Services Among Children Aged 3-17 Years: United States, 2012. NCHS data brief. 1-8.
2. Shashkina, Gul'nara & Agaeva, Viktoriya & Krasnoperova, Elena & Terent'eva, Tat'yana & Uvarova, Tat'yana. (2022). Speech therapy technologies for diagnosing speech disorders in preschoolers. 10.12737/1851514.
3. Van Lith T. Art therapy in mental health: A systematic review of approaches and practices. *The Arts in Psychotherapy*. 2016;47:9-22. doi:10.1016/j.aip.2015.09.003

Гудовсек Оксана Анатоліївна
кандидат педагогічних наук, професор
кафедри педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
*Рівненського державного
гуманітарного університету
м. Рівне, Україна*

СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ – ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

На сучасному етапі реформування вищої освіти зважливим складником неперервної освіти є проведення сертифікації вчителів початкової школи.

Аналіз словників та енциклопедій [1; 2; 6] показав, що термін «сертифікація» не новий в галузі стандартизації, метеорології, харчовій промисловості. Так, у великому «Тлумачному словнику української мови» визначено, що «сертифікація – це 1) одержання

сертифікату на право чого-небудь; 2) офіційна атестація програми; 3) підтвердження відповідності якісних характеристик тому рівню, якого вимагають стандарти якості [1]. Подібне тлумачення знаходимо в «Універсальному словнику-енциклопедії». Тут термін «сертифікація» трактується як «державна перевірка обладнання перед наданням дозволу на його використання» [6].

В галузі освіти термін «сертифікація» з'явився з прийняттям Кабінетом Міністрів України Постанови «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників» від 27.12.2018 р. № 1190, згідно якого метою сертифікації є виявлення та заохочення педагогічних працівників з високим рівнем педагогічної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню [4].

«Сертифікація – зовнішнє незалежне оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника, а також його практичних умінь у застосуванні сучасних методів і технологій навчання» [7], стверджувала Л. Гриневич – міністр освіти і науки України 2016-2019 рр, яка підтримала ідею введення в Україні сертифікації педагогів.

Участь у сертифікації мають права брати педагогічні працівники, стаж педагогічної роботи яких не менше трьох років. Сертифікація проводиться виключно на добровільних засадах. Позитивний результат сертифікації зараховується як проходження чергової або позачергової атестації вчителів початкових класів, а також є підставою для присвоєння їм відповідних кваліфікаційних категорій та педагогічних звань.

Для вчителів початкових класів потрібно розуміти, що сертифікація складається декількох етапів, які відбуваються послідовно один за одним, а саме:

- реєстрація для проходження сертифікації;
- незалежне тестування учасників сертифікації;
- самооцінювання учасниками сертифікації власної педагогічної майстерності;

- вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації [4].

Реєстрація вчителів. Для проходження реєстрації для сертифікації вчителі початкових класів оформляють реєстраційну картку-заяву, скориставшись спеціальним сервісом на офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання якості освіти і надсилають до центру відповідні документи, визначені у Положенні про сертифікацію педагогічних працівників [4].

Опрацювання реєстраційних документів здійснюється регіональним центром протягом 10 календарних днів із моменту їх отримання.

Варто відмітити, що у 2022 р. реєстрація проходила у два етапи: 1) основний етап (01-08 серпня 2022 р.); 2) додатковий етап (09-15 серпня 2022р.). Гранична кількість учасників сертифікації не мала перевищувати 2500 чоловік. На 15 серпня 2022 р. в Україні для проходження сертифікації було зареєстровано 1983 вчителі із 1462 закладів освіти [5].

Незалежне тестування. Незалежне тестування учасників сертифікації організовується Українським центром оцінювання якості освіти та регіональними центрами. У 2022 р. незалежне тестування буде проведено 10 вересня. Тестування фахових знань та умінь учителів початкових класів тривало 180 хв. Тест містив 100 завдань. Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту, – 100. Результати тестування визначатимуться на підставі набраної кількості балів за виконання всіх тестових завдань. Місце, дату та час проведення тестування зазначалося в листах-викликах, які розміщуються в кабінетах учасників сертифікації на початку вересня (у цьому році – до 2 вересня 2022р). Результати незалежного тестування буде розміщено в кабінетах учасників сертифікації в кінці вересня (не пізніше 28 вересня 2022 року). Незалежне тестування педагогічних працівників проводиться тільки в пунктах тестування визначених Українським центром оцінювання якості освіти.

Під час проходження незалежного тестування учасники сертифікації повинні дотримуватися правил проходження

незалежного тестування, визначених Українським центром оцінювання якості освіти.

Учасники сертифікації, які за підсумками проходження незалежного тестування набирають менше ніж 60 відсотків максимальної кількості тестових балів, вважаються такими, що не склали незалежне тестування та не допускаються до участі в наступному етапі сертифікації.

Інформація про допущення чи недопущення учасника сертифікації до участі в наступному етапі сертифікації розміщується в кабінеті учасника сертифікації одночасно з розміщенням результатів незалежного тестування.

Самооцінювання учасниками сертифікації. З метою оцінювання власної професійної діяльності, виявлення сильних та слабких сторін, осмислення досягнутого та проєктування подальшого професійного розвитку, вчителям потрібно заповнити анкета самооцінювання учасником сертифікації, яка містить 60 тверджень, зміст яких відповідає професійним діям та компетентностям, визначених професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)».

Форма анкети та рекомендації щодо її заповнення розроблені Державною службою якості освіти [3].

Необхідно відмітити, що у 2022р. для заповнення анкети самооцінювання, Державною службою якості освіти, планує використати інформаційно-аналітичну систему EvaluEd, що допоможе швидко опрацювати отримані дані та надіслати учаснику сертифікації візуалізовані результати.

Вивчення практичного досвіду роботи учасників сертифікації. Практичний досвід роботи вчителя початкових класів, який сертифікується, вивчає спеціально створена експертна група, затверджена наказом Державної служби якості освіти і оприлюднена на офіційному сайті. До складу експертної групи входять не менше двох осіб.

Експертна група, спостерігаючи за роботою учителя безпосередньо в закладі освіти, заповнює форму експертного висновку, що підписується всіма експертами експертної групи. Форма повинна містити кількість набраних учасником сертифікації балів за кожним із критеріїв оцінювання та їх загальну суму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. С. 1310 URL:

2. Економічна енциклопедія: у 3 т. / відп. ред. С. В. Мочерний. - К. : Видавничий центр "Академія", 2000. Т.2. 848 с

3. Методичні рекомендації щодо заповнення учасником сертифікації анкети самооцінювання власної педагогічної майстерності від 01.08.2022 № 01-10/73. URL: <https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Fayl-2.pdf>

4. Постанови КМ України «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників» від 27.12.2018 р. № 1190 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#Text>

5. СЕРТИФІКАЦІЯ ВЧИТЕЛІВ 2022. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sertifikaciya-vchiteliv-2022-majzhe-2-tis-uchasnikiv-projshli-reyestraciyu>

6. Універсальний словник-енциклопедія (УСЕ) / ред. М. В. Попович. Львів: Тека, 2006.1432с.

7. Що таке сертифікація та яка її мета. URL: <https://osvitoria.media/experience/sertyfikatsiya-dlya-vchyteliv-detalna-instruktsiya-vid-liliyi-grynevych/>